

ASPECTE PRIVIND PARCURILE DIN FOCȘANI ÎNTRE ANII 1934 - 1941

**Ionuț Iliescu
Marilena Sima**

În strânsă legătură cu procesul inerent de dezvoltare a orașului de pe Milcov, autoritățile locale au acordat o deosebită atenție parcurilor și grădinilor publice, în spiritul principiilor urbanistice din trecut.

De exemplu, la 15 februarie 1863, N. Hagi Nicola, președintele Consiliului Municipal Focșani, solicita mărirea bugetului local cu suma de 1.862 lei, necesari înființării Grădinii Publice din Piața Munteni, cu o suprafață de 16.800 m.p.¹.

Peste trei decenii, pădurea din Crângu Petrești, aflată la 2,5 km de oraș, devine proprietatea orașului Focșani, destinată pentru agrement. Din cele 142 ha pădure aparținând Statului, 40 ha sunt cedate, cu gratuitate, Primăriei focșănene².

Odată cu extinderea orașului și cu creșterea numărului populației, pe lângă spațiile verzi din imediata apropiere a unor monumente și instituții publice, alte parcuri își fac apariția în Focșani.

Unul din primele parcuri apărute în orașul de pe Milcov în această perioadă a fost cel din Bariera Corbului (Cotești). Fapt interesant, pe acest loc a existat mai întâi o pepinieră, la care fac referire documentele vremii.

La 19 noiembrie 1934, de exemplu, agronomul orașului Focșani, inginerul D. Dimitriu, a înaintat lui Al. N. Leon, președintele Comisiei Interimare a Orașului Focșani, următoarea cerere:

¹ Cezar Cherciu, *Focșanii - O istorie în date și mărturii (sec. XVI - 1950)*, Editura Andrew, Focșani, 2010, p. 173.

² *Ibidem*, p. 252.

„Conform dispozițiunei verbale ale Dvs. pentru plantațiunea de duzi ce urmează a se face la bariera Corbului.

Vă rugăm să binevoiți, a aproba facerea a 1 000 gropi, costul fiecărei gropi fiind de 1,50 lei.

Totodată vă rugăm a ni se da o delegație către pepiniera Petrești, pentru a lua în primire duzii necesari pentru plantarea lor pe terenul menționat mai sus”³.

Aprobarea avea să fie dată a doua zi⁴, lucrările fiind recepționate la 10 decembrie 1934, când lucrătorului Sava Sâmbotin i s-au achitat și cei 1.500 lei ce i se cuveneau⁵.

Între 26 martie și 30 martie 1935, plantarea duzilor în Bariera Corbului a continuat, muncitorii Silea Stelian și Ioniță Dumitru fiind remunerați cu câte 200 lei fiecare⁶. În ziua terminării lucrărilor, acestea au fost recepționate de delegații Comisiunii Interimare a Orașului Focșani și de D. A. Dimitriu, agronom, șeful Serviciului Agricol al Primăriei⁷.

Plantarea duzilor în pepiniera din Bariera Corbului a continuat și în aprilie 1935, când Primăria a angajat în acest scop, doi lucrători, pentru o perioadă de zece zile⁸. Concomitent, în zonă era nevoie și de alte lucrări, după cum rezultă din cererea înaintată Primăriei de către D. Dimitriu, la 2 aprilie 1935:

„Am onoare a vă aduce la cunoștință că, pentru plantațiunea de duzii ce s-a făcut la bariera Corbului (Cotești), este absolută nevoie și cât mai neîntârziat a se face împrejmuirea ei pentru a nu fi stricată de vite și de râi voitori.

Pentru aceasta, avem nevoie de: 350 bulumaci, în grosime dela 12 - 15 cm de esență stejar, 1 800 m sârmă ghimpată iar

³ Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Vrancea (în continuare se va cita: S. J. A. N. Vn.), fond Primăria Orașului Focșani, dosar nr. 75 / 1934, f. 131.

⁴ *Ibidem*, f. 132.

⁵ *Ibidem*, dosar nr. 72 / 1935, f. 24.

⁶ *Ibidem*, f. 63 - 64.

⁷ *Ibidem*, f. 65.

⁸ *Ibidem*, f. 68 - 69.

înăuntru acestei împrejurimi urmează a se face un gard viu de glădice, de 9 000 fire.

Suntem de părere ca bulumacii să se procure dela Ocolul Silvic, iar glădicea se găsește la Pepiniera Petrești la 100 lei mia. Comuna posedă 1 000 de fire astfel se va procura numai 8 000 fire”⁹.

În prima decadă a acestei luni au fost recepționate plantările de duzi făcute în Bariera Corbului de către lucrătorii Paraschiv Tudorache și Dumitru Stoian, pentru 15 zile și jumătate de lucru, ei au fost remunerați de Primărie cu suma totală de 620 lei¹⁰.

Primăria Orașului Focșani avea să angajeze, la 22 ianuarie 1936, patru lucrători pe timp de cinci zile, pentru a înlocui duzii uscați din Bariera Corbului cu alții sănătoși, din zona Mera¹¹.

Aceștia au fost în număr de 250, lucrările finalizându-se la 31 ianuarie 1936. Agricultorii, Alecu Lazăr, Gheorghe Manea, Ion Cristea și Costică Popa au primit 150 lei fiecare¹².

Peste trei ani aveau să demareze lucrările privind amenajarea unui parc în Bariera Corbului, după cum rezultă dintr-o Adresă înaintată Primăriei în primăvara anului 1939:

„Subsemnatul Alexandru Pascu, domiciliat în Focșani, fiind informat că aveți de arat și nivelat circa 2 Ha situate în bariera Corbului, destinat pentru înființarea unui Parc, mă ofer a vă face arătura la adâncimea de 0,25 cm. cu prețul de 900 (nouă sute) lei Ha. iar pentru terenul ce urmează a se nivela având pierdere de timp din cauza că pământul urmează a se căra pentru a se nivela, cu prețul de 1 000 (una mie lei) pe zi”¹³.

Agronomul comunal solicita Primăriei, la 1 aprilie 1939, suma de 640 lei necesari „lucrărilor de amenajare a Parcului din Bariera Corbului. De la Broșteni aveau să fie aduși 3 100 puieți de lemn

⁹ Ibidem, f. 70.

¹⁰ Ibidem, f. 89.

¹¹ Ibidem, dosar nr. 67 / 1936, f. 5.

¹² Ibidem, f. 14.

¹³ Ibidem, dosar nr. 46 / 1939, f. 63.

călinesc”¹⁴, care trebuiau plantați în perimetrul viitorului Parc¹⁵. Pentru această operațiune au fost angajați patru lucrători, remunerați cu 50 lei pe zi¹⁶.

Necesarul forței de muncă era însă mult mai mare, mărturie în acest sens, stând solicitarea făcută Primăriei Focșani de către agronomul comunal încă de la 1 martie 1939: „*Avem onoare a vă aduce la cunoștință că, urmând ca terenul comunei din bariera Corbului să fie amenajat pentru a putea fi dat în folosința unui parc, vă rog a aproba a se angaja pentru nivelment, 20 - 30 oameni dela Penetenciarul Focșani și a unui tractor pentru aratul acestui loc.*

Prețul oamenilor dela Penetenciar este fixat de Minister, arătura cu auto - tractorul, la 25 cm. adâncime se plătește cu circa 1.000 lei Ha”¹⁷.

În perioada 3 aprilie - 7 aprilie 1939, patru lucrători agricoli angajați de Primărie s-au ocupat cu aratul terenului destinat Parcului din Bariera Corbului și a plantărilor de duzi. Ei au fost remunerați cu suma totală de 875 lei¹⁸.

Alexandru Pascu, care a arat terenul viitorului Parc din Bariera Corbului (1,5 ha) și l-a nivelat ulterior, a primit, pentru trei zile de lucru, 3.000 lei¹⁹. Suprafața totală a Parcului era însă de 19 ha și 7.000 m. p., pentru care aceeași persoană a fost plătită de Primărie cu 11.700 lei²⁰.

Cei 61 de premilitari care au lucrat la nivelarea unei părți a terenului destinat pentru Parcul din Bariera Corbului aveau să primească din partea Primăriei, la 6 aprilie 1939, suma de 3.015 lei²¹.

¹⁴ *Ibidem*, f. 77.

¹⁵ *Ibidem*.

¹⁶ *Ibidem*, f. 78.

¹⁷ *Ibidem*, f. 79.

¹⁸ *Ibidem*, f. 74.

¹⁹ *Ibidem*, f. 86 - 86 verso.

²⁰ *Ibidem*, f. 87 - 88.

²¹ *Ibidem*, f. 107.

În perioada 12 aprilie - 15 aprilie 1939, au continuat plantările de arbori în Parcul din Bariera Corbului, patru lucrători primind din partea Primăriei câte 150 lei ²². Între 17 aprilie - 23 aprilie 1939, au continuat și lucrările de nivelare a terenului, cheltuindu-se alți 1.200 lei ²³.

Pentru același Parc, agronomul comunal solicita Primăriei, la 26 aprilie 1939, „a se procura prin biroul de economat cantitatea de 15 kgr. semânță de Gazon și 15 Kgr. semânță de *Trifolium Repens*.

Prețul gazonului este de circa 60 lei kgr. și a seminței de Trifolium e de circa 160 lei.

De aceste semințe avem urgentă nevoie pentru a se semăna în parcul din bariera Corbului” ²⁴.

În perioada 1 mai - 6 mai 1939, a fost curățată și semănată din nou iarba în Parcul din Bariera Corbului, cei patru lucrători, angajați de Primărie, primind 600 lei ²⁵.

Suprafața de teren semănată în Parc cu gazon și trifoi era, la 7 mai 1939, de un hectar ²⁶.

Pentru același Parc, Primăria Orașului Focșani achiziționa, la 23 iunie 1939, plante în valoare de 2.000 lei și brazi, care au costat 900 lei ²⁷.

Focșănenii nu s-au putut bucura prea mult de frumusețea acestui Parc, după cum rezultă din Adresa înaintată agronomului comunal, la 26 septembrie 1941, de către primarul orașului de pe Milcov, locotenent - colonelul Tomescu: „*Împrejmuirea de sârmă a parcului comunal dela bariera Corbului a fost în parte tăiată și distrusă. Vă invităm ca în cel mai scurt timp să luați măsuri de reparațiuni după ce bineînțeles veți face o revizuire atentă asupra întregii împrejmui.*

²² *Ibidem*, f. 118.

²³ *Ibidem*, f. 124.

²⁴ *Ibidem*, f. 125.

²⁵ *Ibidem*, f. 159.

²⁶ *Ibidem*, f. 160.

²⁷ *Ibidem*, f. 193.

Cu raport veți cere sârmă ghimpată și cuele necesare acestei reparații.

Parcul va fi dat în seamă și bună supraveghere tot paznicului dela depozitul de gunoaie, cât și taxatorului de la numita barieră a orașului”²⁸.

Problema nu era însă rezolvată pe deplin, după cum rezultă din cele relatate Primăriei de către Frederic Herman, horticultorul orașului Focșani, la 7 octombrie 1941: *„Parcul orașului nostru situat la Bariera Corbu a fost încălcat în cursul anului curent de vitele locuitorilor ce locuiesc în vecinătatea lui. Stricăciunile cauzate plantațiilor urbei și brazdelor de flori sunt foarte mari.*

Împrejmuirea de sârmă a Parcului a fost și este cu toate reparațiile făcute continuu stricată de locuitorii interesați.

În consecință am cerut parchetului învoirea de a se face o anchetă și a se da făptașii care au fost identificați în judecată penală cerând și daune.

Termenul final a fost la 30 septembrie cr., amânându-se pentru data de 22 octombrie și vă rog respectos întrucât comuna este interesată la soluționarea favorabilă a acestei chestiuni să vă însușiți acest proces întru cât s-ar pune capăt odată stricăciunilor.

Întru cât au fost păscute și plantele decorative plantate de mine vă rog respectos să binevoiți a-mi da dovada care să specifice că plantele decorative în speță florile sunt proprietatea mea, spre a putea figura în proces ca reclamant”²⁹.

Dând curs acestei solicitări, Primăria s-a adresat Judecătoriei Urbane de Pace Focșani, la 17 octombrie 1941, în următorii termeni: *„Primăria Orașului Focșani face intervenție în favoarea sa, în acțiunea penală care face obiectul dosarului acelei Judecătorii cu Nr. / 941, întrucât, în afară de stricăciunile cauzate de locuitorii inculpați la plantațiile de flori de ornament, care aparțin reclamantului Friederich Herman, s-au făcut mari stricăciuni la*

²⁸ Ibidem, dosar nr. 62 / 1941, f. 72.

²⁹ Ibidem, f. 74.

trandafirii, copacii și iarba cari aparțin comunei, parcul dela bariera Corbu fiind proprietatea comunei.

În consecință vă rugăm a dispune introducerea comunei Focșani în cauză, ca parte civilă și citirea ei pentru termenul de 22 Octombrie curent”³⁰.

Primăria Orașului Focșani aproba, la 23 iunie 1939, achiziționarea plantelor și brazilor necesari Parcurilor „*Maior Șonțu*” și „*Maior Mureșanu*”, de la Lia Herman, proprietara unei sere de flori cu sediul în Piața Știrbei Vodă din Focșani³¹.

Astfel, pentru Parcul „*Maior Șonțu*” s-au cumpărat plante în limita a 5.500 lei și brazi în valoare de 1.500 lei, pentru Parcul „*Maior Mureșanu*” investindu-se 5.500 lei doar pentru plante³².

Dorind ca cele două noi parcuri să arate cât mai bine, Frederic Herman, horticultorul orașului, înainta Primăriei focșănene, la 5 iulie 1939, următorul Referat: „*Pe lângă plantațiile de pomi și iarbă, suprafețele acoperite cu apă sunt acelea cari dau viață și un farmec deosebit peisagiilor din parcuri.*

Parcul „Maior Șonțu” s-ar preta în special pentru împodobirea spațiului între plantații cu bazine sub diferite forme atât artificiale cât și naturale.

În afară de aceasta în acest parc un bazin creiat în formă neregulată ar fi și imperios necesară, pentru strângerea apelor de pe tot terenul, după cum prea bine s-a arătat după ultimele ploi ce au căzut, întrucât o parte din brasdele de flori s-au înecat.

Respectos am onoarea de a vă înainta o schiță și vă rog să aveți încuviințarea Dv., pentru efectuarea unor bazine în Parcul susnumit.

Vă rog pentru moment a-mi acorda 20 saci ciment și 100 plăci de piatră de pavagiu; mâna de lucru aş trece-o în lista de plată”³³.

³⁰ *Ibidem*, f. 75.

³¹ *Ibidem*, dosar nr. 46 / 1939, f. 226.

³² *Ibidem*, f. 193.

Instituția solicitată a dat tot sprijinul acestui proiect, plăcile de piatră solicitate provenind de la Cariera de la Valea Sării ³⁴.

Același Frederic Herman solicita, la 20 august 1939, Primăriei Focșănenec, procurarea sortimentelor de semințe de iarbă necesare Parcurilor „*Maior Mureșan*” și „*Maior Șonțu*”. Era nevoie, mai precis, de 150 kg *Solium Perenne*, 25 kg *Trifoi Repens*, 25 kg *Pia Fratensis* (?). Aceste semințe - cu prețuri oscilând între 42 lei - 150 lei / kg - se puteau achiziționa de la magazinul lui Iancu Kaufman din oraș (marfa fiind importată din Anglia) și de la două magazine specializate din Capitală („*Kaudek*” sau „*Piedner*”) ³⁵.

La Parcul „*Maior Șonțu*”, transportul pietrei de pavaj era în plină desfășurare la 26 august 1939, ea fiind furnizată de Depozitul Serviciului Tehnic din localitate ³⁶.

Anunțând Primăria că dorește să accelereze lucrările de amenajare a Parcului „*Maior Șonțu*”, Frederich Herman solicita, la 28 august 1939, achiziționarea a câte zece sape, lopeți și greble ce urmau a fi folosite de cei 30 de premilitari puși la dispoziție de autoritățile locale ³⁷.

În același scop, la finele lunii, Primăria focșăneană achiziționase deja 150 kg sămânță gazon (*Solum Perenie*), în valoare de 6.600 lei, de la magazinul de coloniale al lui Iancu Kaufman din localitate ³⁸.

În toamnă, în vederea lucrărilor de nivelare a Parcului „*Maior Șonțu*”, Serviciul Agricol și Horticul solicita Primăriei angajarea a 50 de lucrători cu ziua ³⁹.

Același Serviciu din subordinea Primăriei aducea la cunoștința conducerii orașului că, în vederea plantării Parcurilor „*Maior Șonțu*”,

³³ *Ibidem*, f. 229.

³⁴ *Ibidem*, f. 229 verso.

³⁵ *Ibidem*, f. 253.

³⁶ *Ibidem*, f. 256.

³⁷ *Ibidem*, f. 260.

³⁸ *Ibidem*, f. 273.

³⁹ *Ibidem*, f. 278.

„*Maior Mureșanu*” și Parcul din Bariera Mărășești, ar fi nevoie de 4.000 - 4.500 pomi, tufari de ornament, tufari floriferi nobili și tufari comuni, brazi și 2.000 trandafiri. Toate acestea urmau a fi procurate de la Pepiniera din Focșani, din pădurea din Crâng și de la alte Pepiniere din țară. Astfel, de la firma Ambrosi Fischer & Co. din Aiud, urmau a fi achiziționate:

A) Trandafiri pitici și diferite varietăți

600 bucăți pitici a 1 200 lei % lei	7 200
500 bucăți trandafiri Polyantha a 1 200 % lei	6 000
200 bucăți trandafiri ghimpați a 1 200 % lei	2 400

B) Tufari floriferi nobili

10 Cornus Alba Späthii a 20 lei	200
10 Cylisus Purpureus a 30 lei	300
10 Deutzia Crenala a 20 lei	200
10 Deutzia Rosea Plena a 20 lei	200
10 Deutzia Gracilis Campanulata a 20 lei	150
5 Exochorda Grandiplora a 30 lei	300
10 Erica Mediteranea a 40 lei	400
10 Hybiscus Syriacus a 25 lei	250
20 Ligustorum Oralifolinum a 25 lei	500
1 Magnolia Robus a 150 lei	150
10 Philadelphia Seimonei ??? a 20 lei	200
10 Primus Laurocerasus Caucasica a 60 lei	600
10 Spiraea Antoni Watterer a 25 lei	250
10 Spiraea Japonica a 25 lei	250
10 Spiraea Chenziesi Bielaldi ??? a 25 lei	250
10 Spiraea Salicifolia Alba a 25 lei	250
10 Weigelia President Duchartre a 40 lei	400
10 Weigelia Saturn a 40 lei	400
20 Syring A a 50 lei	1000

C) Pomi

20 Acer Platanodides a 35 lei	700
10 Acer Platanodides Globosus a 55 lei	550
10 Robinia Monophylla a 35 lei	350

10 <i>Robinia Bessoniana</i> a 35 lei	700
10 <i>Ulmus Campestris Punctata</i> a 40 lei	400
10 <i>Acer Dossicaepinu Wiari</i> a 55 lei	550
10 <i>Acer Palmatum</i> a 80 lei	800
5 <i>Betula Alba Corylifolia</i> ??? a 75 lei	375
10 <i>Crataegus Carrierei</i> a 55 lei	550
10 <i>Fagus Sylvatica Atropurpurea</i>	350
10 <i>Iuglaus Mandschurica</i> ??? a 55 lei	550
10 <i>Iuglaus</i> ??? <i>Leoboldina</i> a 55 lei	550
10 <i>Chorus Fastigiata</i> a 45 lei	450
10 <i>Populus Simoni Fastigiata</i> a 55 lei	550
10 <i>Ulmus Campestris Dampieri Wredei</i>	650
5 <i>Betula Alba Pendula Ionugii Sahura</i> a 45 lei	450
10 <i>Primus Servulata Shidare</i> ??? <i>Sanura</i> a 55 lei	550
5 <i>Abies Concolor</i>	500
5 <i>Chamaecyparis Sav. Alluni</i> a 150 lei	150
5 <i>Chamaecyparis L. Glanea arg.</i>	150
100 <i>Buxus Sempervireus</i> lei 3	300” ⁴⁰ .

În vederea amenajării corespunzătoare a Parcului „Maior Șonțu”⁴¹, la jumătatea lunii noiembrie 1939⁴², din Pepiniera din Bariera Odobești au fost aduse 420 bucăți *Ptelea Trifoliata*, 1.621 bucăți, *Syringa Vulgaris*, 79 bucăți *Besculus*, 25 bucăți *Tilia* (???), 25 bucăți *Saphora*, 21 bucăți *Papulus*, 26 bucăți *Salia*, 1.400 bucăți *Sigustrum* și 30 bucăți *Acer*⁴³. Din aceeași Pepinieră au fost procurate, pentru Parcul „Maior Mureșanu”, 241 bucăți *Ligustrum*, 100 bucăți *Caragana*, 187 bucăți *Ptelea* (???) și 247 bucăți *Syringa*⁴⁴.

Peste numai doi ani, Parcul „Maior Șonțu” avea să fie victima nesăbuiței unei persoane lipsite de orice urmă de simț civic; astfel, la

⁴⁰ *Ibidem*, f. 305 - 306.

⁴¹ *Ibidem*, f. 314.

⁴² *Ibidem*, f. 314 verso.

⁴³ *Ibidem*, f. 314.

⁴⁴ *Ibidem*, f. 314 verso.

12 decembrie 1941, Serviciul Tehnic al Primăriei focșănene aducea la cunoștința edililor locali următoarele: „*Avem onoare a referi că din informațiuni Dl. Constantin Iacob funcționar C. F. R. din Strada Ioan Roată a luat pietre fasonate din Parcul Maior Șonțu, care serveau de ornament și cari le-au întrebuințat la construcția unei camere dela proprietatea sa.*

*Vă rugăm să binevoiți a dispune ca organele poliției să cerceteze cazul și să dreseze actele cuvenite”*⁴⁵.

Peste numai șase zile, Primăria focșăneană solicita Poliției locale să efectueze o anchetă și să-l dea pe infractor în judecată⁴⁶.

* *

*

Continuând eforturile depuse de predecesori în vederea asigurării spațiilor verzi atât de necesare recreerii și sănătății focșănenilor, edilii de astăzi ai orașului de pe Milcov acordă o deosebită atenție întreținerii parcurilor din Focșani, adevărate oaze de relaxare pentru localnici.

⁴⁵ *Ibidem*, dosar nr. 62 / 1941, f. 84.

⁴⁶ *Ibidem*, f. 85.